

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik. izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLI.

V Ljubljani, 16. listopada 1888.

List 46.

Čertice iz Srbije.

(Katoličan med serbskimi nekatoličani.)

(Dalje.)

Pri nekem razgovoru o običajih pri nas je našlo tudi na omenjene naslove, vsi so se čudili posebno pri naslovu, „Visokorodni;“ berzo mi čverst in šaljav Serbin odverne: „Šta, „visokorodni,“ možda se narodio na visokoj planini; onda jest istina visokorodni. Vsi so se smejali.

Vsaaki, kateri dojde iz naše strani v Srbijo preko Save, velja pri njih, posebno pri prostem narodu, za Švaba, to je: Nemca. Povedal sem jim, da nismo švabi, nego Slovenci, kakor ste vi; samo prebivamo pod avstrijsko carevino in madžarsko kraljevino, da smo vsi narod slavjanski z njimi vred; potem je bilo dobro, vsi so me zaljubili in v roko segli in rekli: pravo, pravo, živio naš brate. Ali znali še niso, da sem katolik. —

Omenjeno je bilo, da 40danski post se silo strogo overšuje, tudi naj mlajša deca morajo postno jesti. V gostilnicah, tudi v mestu, ne dobiš nič mesnega. Na selih se uživajo jedila brez začimbe (zabelje); kuha se kislja močnata čorba (juha), pasulj (fižol), in kakove zelenjave, obilno zapaprikane; poleg teh postnih skuh se jede dobro pečeni zmesni kruh; mnogokrat pa lepinje, te so napravljene iz bele pšenične moke, testo napravi se kvasno, se razvalja v okrogli obliki in tenko; to se prav nežno speče v peči, da je vitko, rahlo in prijetno okusno; ta jestvina je naj boljša postna jéd pri seljaki. V mestih pa jedó več verst postnih jedil, kar pa ne smé biti od nikakove žive stvari, zvan rib, začinja se z oljčnim oljem.

Po veliki noči se jede mesno, zvan srede in petka, do časa, ko se začne post k sv. ap. Petru; ta post trpi 6 tednov pred praznikom ss. ap. Petra in Pavla. Tri dni je post pred sv. Elijem. 15 dni post pred veliko Gospó (vel. šmaren). Pred drugim večjim praznikom je post 1—3 dni. Božični post je 40 dni pred božičem. Vsi ti posti so strogi, brez mesa, brez jajc, sira in mleka, brez mesene začimbe, bodisi svinjske ali kravje ali druge žive stvari maščobe. Jedino vojaki imajo dva velika posta toliko okrajšana, da se poslednjih 14 dni strogo postijo; Petrov post pa le nekaj dni. Ako se poštejejo postni dnevi v letu, jih je mnogo več, kakor

mesnih in nepostnih; vendar je narod čverst, čil, bister, lepe rasti in stasa. Opravljajo se vse one dela, ko se te postne čase obaviti morajo na polju in pri živini itd.

Imajo pa obilno za živež govedine, ovčjega mesa in svinjine in maščobe, ravno tako mleka, sira in masla. Vsakoverstne poljske pridelke; samo podzemljic (krompirja), repe in korenja čisto malo sadijo.

Spoznan katolik... Bilo je v času Petrovega posta. Bival sem na deželi med seljaki. Tudi se z njimi vred postim, ker družega nisem dobil. Začne mi pa vendar presedati taki post, ki druge začimbe v skuh ni bilo, kakor sama paprika. Rečem neki dan ženi gazdarici, naj mi dá mleka in sira; prestraši se in reče: „Dragi brate, šta te pobludilo; nesi li vieran kršćanin, neznaš li, da traja još Petrov post?“ Jaz ji odgovorim: „Ali ja sam slabotan, nemogu više tako postiti se.“ Ona ide v kučo in oznani drugim ženam; vse dojdejo me gledat in nevolja in osupnjenost se jim je kazala na licu. Došel je gazda domov. Hitro mu povejo mojo izjavo. Bil je moj dober prijatelj ta verli Serbin Nikola, in gazda verle in premožne zadruga. Taki je došel k meni na vert, sede vljudno poleg mene: poznala se je neka mračnost v pogledu njegovem proti meni. Po nekolikem razgovoru me bojazljivo vpraša: „Dragi brate, jest li istina, šta mi jest žena kazala, da ti zahtevaš mersno jesti in nećeš više postiti?“ Istina, odgovorim. „Kako to, nesi našega zakona? Nesi pravoslavan?“ Dragi brate Nikola, niesam. „Je-li si možda katolik?“ Da, katolik jesam. „E brate, ništa zato, sve jedno jesva prijatelja i braćo; sada znam, da nije istina, šta se u nas od katolikov govori, da jesu krivovierni i sve napaki ljudi. Zašta mi nesi prije kazao, pako pririedilo bi se jelo po tvojem zakonu.“ Jaz mu sedaj povem, da mi imamo dovoljeno vse postne dni mleko, sir in maslo in jajca jesti; pa hočem po tej dozvoli ravnati, ipak tudi z njimi se postiti v slavo sv. ap. Petru.

Kmaló so vsi seljaki zvedeli, da sem katolik; kakor do sedaj, tako zanaprej so me vsi radi imeli; še bolj zanimiva oseba sem se jim zdel. Pri kakovi priliki, ko se jih je več skupaj sošlo, so me povabili, ali so prišli me v moje stanovanje obiskat; vselej so me živo izpraševali od katoliških Slovencev sploh, posebno pa od Kranjcev, ker so jim bolje znani, po bratovski ljubavi in obilni pomoči v poslednji vojski, ki so jo imeli s turčini. Jaz sem jim vse lepo razložil, omenil

pa tudi, da smo vsi sinovi jedne narodne majke Slave, a samo nismo vsi jedne matere cerkve. Povedal sem jim zgodovino in vzroke razkola cerkvenega, omenil, da ne mi, niti oni smo krivi tega žalostnega razkola. Tako sem jih prepričal o jedni, jedino pravi cerkvi Kristusovi. Vsi in na vse so mi priterdili. Izpraševali so me o veronauku, zakramentih, zakonih, običajih, službi božji in molitvah katoliških; tudi to sem jim jasno razložil in povedal. Jako jih je zanimalo, občudovali so in vse se jim je lepo zdelo v katoliški Cerkvi; rekli so: Istina jest, da majka katoliška crkva jest bolje mila, ljubezna i mudra u zakonih i voditeljstvu napram svoji vierni djeci, nego naša pravoslavna, nami jako stroga majka. Neki starček reče: „Dobro znam, da jesu stari ljudi kazali, da nekoč bile jeste obadvie crkve zajedno, pako posvadili se svećenici i crkve se oddielile, kano dvie nesporazumljeni i posvajeni sestri; ipak su kazali, da dodje vrijeme, u kojem ćete se porazumiti i pojediniti, da budemo imali svi jednu majku.“ Razložil sem jim, da bistveno versko nas ločite posebno dve velike verske istine, prvo: da sv. Duh izhaja iz Očeta in Sina... Drugo pako, ne pripoznavate primata rimskega biskupa, jedinega verhovnega namestnika Jezusa Kristusa na zemlji; jedino pravega naslednika sv. ap. Petra, vesoljnega glavarja sv. Cerkve. Izhajanje sv. Duha je prostemu narodu malo znano; mlajši, ki so hodili v šolo, vedó po imenu to reč iz katekizma pravoslavnega. Zatoraj so se čudili, ko sem jim raztolmačil našo in njihovo razliko v verovanju te istine. Rekli so: „Mi nismo učeni kano popovi, ipak jest naravno, da Bog Otac jest rodio iz sebe Boga Sina od vieka, i ta Sin jest sa Otcem jedan Bog; mora, da izlazi Duh sveti iz obojice, jerbo jest sa Otcem i Sinom jedan Bog, kano svi izpovedamo tri osebe — jedan Bog.“ O sv. Petru in rimskem papežu so pa bolj terdi v razkolništvu; rekli so: Patrijarhska sv. stolica v Jeruzalemu jest itak Petrova, jerbo jest tamo prvo cerkvu vladao, tako u Antijokiji; onda stopram v Rimu. Takodjer jest sv. patrijarhska stolica carigradska apostolska.

Dragi moji, jim rečem, istina je, da bil je sv. Peter na prvo v Jeruzalemu, potem v Antijohiji in je vladal cerkvo Božjo; zatem pa došel v Rim in tam postavil apostolsko primatno sv. Stolicu. A vidite, ako vaš knez (takrat je še Serbijo vladal knez, sedaj kralj) prestavi svoje knježevsko-vladarsko prestolje iz Belega grada v Niš ali v drugi grad (mesto), onda nije više Beli grad prestoljno mesto. Tako je učinil i sv. ap. Peter, prestavil je iz Jeruzalema svojo primatno ap. stolico v Antijohijo, od ondod pa v Rim; od tod je vladal cerkvo kerščansko, tu je umerl in zapustil svojo primatno stolico prvemu nasledniku, ta pak drugemu i. t. d. do sedanjega sv. očeta rimskega papeža, vse redoma brez preterganja. Vse biskupske stolice so istinito apostolske; a Peter glavar bil je apostolov, on bil je postavljen od Kristusa prvostoljnik vsm apostolom. Iz tega sledi, da vse apostolske biskupske oblasti, naj si bodo nadbiskupske in patrijarške, morajo se pokoravati in slušati prvo apostolsko Petrovo stolico, ki je v Rimu; ter njega, ki sedi na njej, priznavati si svojega verhovnega plavarja.

Nič mi niso ugovarjali, vsi so se zamislili, naposled pa rekli: „Dragec, mi nismo krivi, šta smo se narodili v pravoslavnoj crkvi, niti bi se i šta protivili poediniti se sa katoličkom cerkvu i njezinom vjeroizpovedjem. Krivi jesu vladiki i popovi, oni so učeni, imadu knjige.“

Našli bi oni istino, da jo iščejo v duhu pravem, v ponižnosti in knjigah tumačiteljicah istine. Ali pogreša se prvo in drugo; tretje pa, knjige tumačiteljice,

so pisane in okrenjene po mišljenju zmotenem pravoslavni cerkvenih naučiteljev poznejše dobe.

Razgovarjali smo se o obredu in običajih versko-cerkvenih, naših in njihovih; dokazal sem jim, da ti obredi in običaji niso bistvene stvari, verska pravda, da so dobri in svoji sveti, prevzvišeni sverhi dostojni, naj si bodo pravoslavno-iztočni, ali katoliško-zahodni; samo, da se vse verske istine jednako in prav verujejo in se priznava jeden jedini cerkveni verhovni glavar, in ta je rimski papež na Petrovem stolu. Sv. rimska verhovna ap. stolica pa tudi dopušča nepremenjene sv. obrede in običaje pravoslavni cerkvi, kadar se z njo poedini. Povedal sem jim, da v našem cesarstvu je več poedinjenih vladikov; naj bližnja Serbiji je poedinjena vladikovina Križevačka v Hervatski, ako bi došli v kako cerkvo te vladikovine, bi nič ne razložili, da ste v poedinjeni cerkvi, vse je tako, kakor pri vas, tudi cerkveni jezik onaki, kakor v vaših; samo, kadar bi čuli moliti ali pevati veroizpoved, onda bi saznali, da ste v pravoslavni katoliški cerkvi, s sv. rimsko-prvo-apostolsko Stolicu poedinjeni. (Dalje nasl.)

Goslar.

(Za predpust.)

Godilo se je na Dunaju. Tukaj je živel pred več leti godec France Š. Živel je zelo revno, če tudi je bil zelo nadarjen in serčen. Dvanajstleten je že prav ročno igral na gosli; zraven je imel še lep, čist glas. Ako je bil vprašan po imenu, je moško odgovoril: „Meni je ime Franc, kakor cesarju;“ tega namreč je silo močno ljubil. Toda sreča mu ni bila mila; zelo revno je živel o podučevanju v godbi. Ker ni bil zmožen preživeti družino, je ostal v samskem stanu. Zmiraj je bil pa bogoljuben kristjan.

Nekega soparnega poletnega dne leta 185* se podá v „Prater“, ki je blizu Dunaja in zaradi pripravne lege Dunajčanom služi za sprehajališče. Ker je bila ravno nedelja, se je zbralo mnogo bogatih Dunajčanov v tem gozdu na sprehod. Ondi bil je tudi goslar Š., da bi se malo ohladil in proti večeru vernil se domu. Medpotoma zapazi ob cesti slepega starčka, ki je igral na gosli. Zraven njega je sedel pesiček, ki je med zobmi deržal starčkovo kapico, da bi mimogredoči milodare metali vanjo. Naš godec stopi k slepcu in zapazi, da kužek nima nič v kapi. Bivši sam revež, mu ni mogel nič podariti; šine mu pa dobra misel v glavo. Stopi k starčku in poskusi njegove gosli. Takoj spozná, da gosli niso slabe, ampak le slabo uglašene. To napako odpravi in začne na nje igrati, — pa tako milo in prelepo, da so mimo gredoči Dunajčani postajali in se zelo čudili. Zdjaci pa tudi spoznajo, kaj da to pomeni, ter vsakter verže nekoliko denarcev v kapico. Vsled tega biva pa kapica kužku pretežka in on jame renčati. Godec iz tega vidi, da slepec ima zadosti, še zaigra „Cesarja Franca“ pesem in vsi pričujoči z njim pojó! Potem še vsak seže v žep in ubogega slepca tako bogato obdarujejo da je bil za dolgo časa oskerbljen.

To se pravi umetnost dobro obračati. Koliko gosli in družega orodja pa zlasti o predpustnem času ne služi s svojo godbo ne Bogu in ne revežu, ampak — grehu!! Sprašuj si vest v tej reči in sprejmi nauk.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Z Dolenjskega. Huda zima je nastopila neutegoma. Burja brije zunaj, da je kaj! Semtertje se pokaže kak človek, ter se kmalo zgubi, boječ se mraza. Zemlja je zmrznila, voda zledena. Sicer je pa dobro, da je mraz, ali vsaj škodoval ne bo, ker so pri nas ljudje že domov spravili vse pridelke. Nekaj družega se bojim, namreč, ko bi mraz ohladil serca poslancev in družih, ki imajo besedo v prid ljudstva, in bi jim jezik zastajal od mraza, ko bo treba odločno zahtevati versko šolo: Bog obvari nas tacega mraza, to bi bila velika škoda!

Pa upanje imam, da se to zgodilo ne bo. Mesec november je posebno darovan vernim dušam v vicah. Ta mesec veliko molijo ljudje po vesoljnem svetu za duše v vicah. Tudi pri nas se zbiramo z veseljem k sveti maši, po kateri molimo vselej rožni venec za duše v vicah in ljudje radi prihajajo k spovedi in k sv. obhajilu. Ves vesel sem in ginjen, ko vidim gorečnost, katero imajo ljudje za uboge duše. Gotovo bo ta mesec rešenih veliko duš; zato pa ko rožni venec odmolim, zdihnem: Bog, naj te rešene duše prosijo pri Tebi za versko šolo. Kaj ne, to je dobra misel. Bog daj, da se vse to vresniči! Molimo za dober vspéh.

V imenu Zlatopoljcev. Dovolj mi, ljuba Danica, naj razodenem naše veselje in zadovoljnost. Dolgo smo žalovali, ko nismo imeli lastnega gosp. duhovna. Prizadevali smo si po svoji zmožnosti, da bi si jih bili sprosili; pa upanje nam je upadalo, ko dolgo nismo bili uslišani. Stavili smo zaupanje v Boga z molitvijo; ali Bog grešnika ne usliši, torej bilo je potrebno prositi pravičnega nekega gosp. duhovna, ki so v ta namen maševali za nas. Glejte čudo, bi djal — noben človek nam ni obetal, da bi kmalo dobili g. duhovna, vendar se neutegoma zasliši glas: so že zvoljeni gospod za Zlatopolje!

Kako nas je razveselila ta novica, se ne dá popisati, in s kako radostjo smo šli naproti svojemu č. g. dušnemu pastirju, ko so 18./10. k nam prišli, in kako z veseljem srcem smo jih pozdravili, ko so se ob 3 popoldne nam približali. Deklice z venci na glavi nektare so stopile naprej, ter je županova hčerka podala čast. gospodu cvetlični šopek in rekla: „Cvetlice pomenijo vero, upanje in ljubezen.“ Solze veselja so nas polivale, ko so nam potem v cerkvi čast. g. te besede na kratko razlagali.

Nezmožen sem popisovati, kako velik dar da so za nas duhovni pastirji in kako veseli smo mi te dobrote. Hvalimo Boga in prosimo, da nas še prihodnjih dobrot in milosti vredne storí.

Iz Teržaške škofije, 7. oktobra 1888. (Sc. Rožni venec. 1. Tertine bolezni. 2. Lek proti strupu. 3. Rožnovenska cerkev v Terstu.) (Dalje.) O neki cvetlici — astramontani — kot pomočku proti strupu, knjižica „Golazen“ nič kaj spoštljivo ne govori. Pa slišal sem, da je sok „astramontanin“ jako izdatno zdravilo ne le za ljudi, katere je strupena kača ujedla, ampak tudi za živino. Ne bodem „germike“, „modrásovca“, „astramontane“ (inula squarosa) ne priporočal ne odsvetoval, ker tudi „jaz za svojo osebo“ smatram žganje kot gotovejši in boljši pripomoček proti strupu; pa v obrambo resnice gledé iznajdbe tega leka in gledé lepega simboličnega pomena „astramontane“ ne bo „odveč“, če kaj malega omenim.

„Da je škof z otoka Kerka (Velija) l. 1818 pisal o „astramontani“ in jo hvalil kakor neprecenljivo zdravilo proti kačjemu strupu,“ in „da je neki Čič gledal

dva modrasa izza germa in videč, da hodita jest „astramontano“, jo po odhodu tudi on utergal in rabil kot zdravilo proti kačjemu strupu, — to je neumestno terjenje, posneto po tujih na katoličane in Slovane merzečih spisih. Koliko stvari so nazoviučenjaki zaverгли kot bedaste in skoro nevredne, da se omenjajo; in vendar se je pozneje sijajno dokazalo, da so resnične in koristne. Tako o „astramontani“. „Golazen“ (knjiga) je pisana 1873), a že préd so zlasti duhovni na Kranjskem priporočali „astramontano“, ter nje izleček ljudém dajali, ako je bil kdo pičen od gada ali modrasa. V „Novicah“ l. 1871 str. 196 župnik Lovro Mencinger, ne iz dobičkarije, ampak iz čistega rodo- in človekoljubja naznanja, da rad postreže z „astramontano“ vsakemu, kdor se za to oglasi do konca mesca junija, kadar se ona rastlina začne razcvetati. Ta gospod pravi nadalje, da je sam z lastnimi očmi videl, kako je neki 12letni deklici, od gada pičeni, astramontana hitro pomagala, da je otók splahnil in da so bolečine kakor po sapi odnesene nehale.“ G. Erjavec je dve leti pozneje pisal: „Jaz za svojo osebo sem gledé „astramontane“ neverni Tomaž.“ Se vé, da v tej reči noben razumnik ne more pokojniku zameriti, in da bi danes še živel, bi drugače pisal v tem oziru. Naši pisatelji naravoslovci in zgodovinarji preveč vse verujejo Nemcem. A znamo, da je naravoslovec, čigar imé je po svetu daleč znano, dr. Brehm, katerega se je tudi Erjavec držal, gledé véstva Darvinar, t. j., slép brezvérec, ki uči, da človek ni po Bogu vsvarjen, nego se je s časoma iz nižjih živali — naposled iz opice izveržil. Da je nasprotnik katoličanstva in slovanstva, oni mož ne zakriva, kakor sem dokazoval že v spisu „ovčica“, priobčenem pred nekaj leti v „Danici.“ A v Brehmovem duhu so pisani naravoslovski članki iz živalstva tudi po šolskih berilih, ki se rabijo v slovenskih ljudskih (osnovnih) šolah. Kar je količkaj neumnega, kar se z električno svetlobo vednosti današnjega veka ne vjema, je gotovo (po modrovanji teh ljudi) proizvod katolika ali pa Slovana. Basen (?) o ogledanji borečih se gadov, se pa ni rodila na „čiških“, ampak na „nemških“ tléh, kajti že v stari knjigi Mundi Mirabilia ed. Joannes Zahn. Nürnberg 1696 (na strani 251) je pisana ista zgodba (v latinskem jeziku): „Neki starček je gledal kraj reke, kako sta se bojevala gad in kuščar. Kuščar, slabejši in manjši, je hudo ranjen. Toda ne opeša, nego leze kraj reke do nekega zelišča (galega-Geishraute) in se ga nažrè. Zopet novo moč zadobi, in v novič se boj začne, a naposled je, se vé, kuščar podlegel. Ko je v drugič začel boj, je oni starček skrivaj utergal zelišče in kuščar, ko ni več zdravila našel, je poginil.“ To zgodbo je Zahn vzel iz knjige: „Forestus (Förster) lib. II. de inc. Ur. jud.“. Torej pred 200 leti! — Tretjo varijanto (različno pripoved) o tej iznajdbi zdravila zoper strup kačji sem čital v letošnjem letniku znanstvenega časopisa: Natur u. Offenbarung (34. B. p. 3): „Kačuh kobec (Schlangensperber), ki se hrani po večem s strupenimi kačami, vselej, kadar ga kakšna kača upiči, letí na rastlino „vejúko“, ter odščipne nekaj peresec, da jih požrè ko lek proti strupu. Ta rastlina se šteje v versto plezavk (Schlingpflanzen), in zamorec (suženj), ki je v mestu Choko opazoval kobca, žrečega „vejúko“, je iz soka te rastline najpervi napravil izverstno zdravilo zoper kačji pik.“ Ne le „astramontana“, in „galega“ in „vejúka“, temveč kdo vé koliko rastlin je na svetu, ki imajo do zdaj neznano zdravilo. Priprosta ženica me je opomnila: „da vsaka trava svoj lek ima, pa ga mi ne poznamo.“ —

„Astramontana“ = gorska zvezdnica, Marija, je skrivnostna roža, imenovana zgodnja (zvezda) danica,

zdravje bolnikov. Proti strupu se rabi astramontana, in Marija je čudovito močno zdravilo proti strupu peklenske kače, sijajna zvezda brez madeža:

Ta rožica, Marija ti (ta zvezdica, Marija ti);
Brez madeža spočeta si!

Rožni venec je Marijin psalter. Kakor je 150 psalmov, in vsaka verstica slehernega psalma je z zvezdico v sredi razdeljena; tako je 150 češčenasmarij, ki so kakor skrivnostne rože zvezdnice, katerih vsaka ima svoj lék proti smertnemu strupu peklenščeka. „Saj je tudi strupenih káč dozda nam znanih kacíh 150, po priliki nekaj čez četrti del vseh živali tega plemena.“ (Golazen str. 95.) Ali ni torej povsema primérno današnji od vsakoverstnih hujav nekako otrovani dóbi, da sv. oče papež priporočajo kot izvrstno zdravilo duševno astromontano — sv. Rožni venec? Da! Kraljica sv. Rožnega venca — vsaki čas prosí ti Boga za nas!

(Konec nasl.)

Peš-potovanje z Juga skoz Slovenijo v Rim.

(Dalje.) 26. sept. Nedelja. Zjutraj obiskala lepo stoljno cerkev Oznanjenja. Tako visoko in veličastno vzdigajene prezbiterije nisem nikjer vidil, kakor tukaj in pa v Dalmaciji v mestu Šibeniku. — Sv. Frančiška Seraf. cerkev dalje, na glavnem tergu, je vsa natlačena vernih obojega spola, po vseh spovednicah svečeniki spovedujejo; v koru za glavnim oltarjem je veliko število svetovnih tretjerednikov, mož, mladeničev, vmes svečnikov tretjerednikov, ki vsi izverstno in mило-lepo pevajo zornice iz tretjorednih duhovnih ur bl. Device Marije. To opravljajo skupno vsako nedeljo in praznik, danes pa še bolj slovesno, ker je vsako poslednjo nedeljo v mesecu redovni shod. Po zornicah je sv. maša, pri njej skupno sv. Obhajilo; prvo so obhajani možki udje, potem pa ženske. Po sv. maši je govor, dotikajoč se III. reda in življenja udov njegovih, potem pobiranje darov in blagoslov z Najsvetejšim. Poslednjič naznanilo redovno za celi mesec: dnevi odpustkov, dan redovne konference, dnevi delitve redovnih milodarov, in družih reda dotikajočih se okoliščin. Zopet še: prvo, sprejemanje v sv. tretji red; drugo, redovne obljube; to se je slovesno veršilo pred velikim oltarjem v pričujočnosti vse redovne skupščine, ki je med sprejemo molila skupno sv. rožni venec. Vodniki in predstojniki tretjemu redu so svetovni duhovni, katerih je poleg ravnatelja redovnega, kanonika, lepo število bilo vpričnih. V Italiji je tretji red vatanovljen po vseh župnijah. Večinoma vsi škofje in svečeniki so udje neprecenljivega III. reda. Iskreno ga gojijo, vodijo in širijo, pospešujejo, vterjajo.

Ob 9ih greva iz mesta na poldanji strani; cesta vodi v globokem zemeljskem preseku navzdol še v globokejši prepad, preko katerega derži kamenit most, pod katerim šumi precej velika voda. Pride se zopet na planjavo valovitega gričevja proti veličastni gori „Sorato“, ki mogočno in sama brez družih gorá visoko kupi proti nebu. Ta gora ima posebno lastnijo, da se vsako četert ure hodá kaže v drugi obliki. Od daleč, od Ortikolli, se vidi s trijemi verhovi, od Borgheta in Civita-Castellano se kaže z dvema verhovoma, jeden nižji, drugi višji. Zdi se, da si že poleg nje; ali iz Civita-Castellane moraš iti še 2 1/2 uro do nje bližine. Sedaj se ti pa pokaže s sedmerimi veršički, ki se od severovzhoda vekšajo tako, da so trije drugi od družega višji; sedmi in srednji pa naj višji, na katerim stoji velika cerkev sv. papeža Silvestra. Potem pa zopet trije redoma nižji drugi od družega; na prvem za Silvestrovim stoji cerkev bl. Device Marije, Matere milosti Božje, s samostanom redovnikov Trinitarcev. Južnevzhodnje se gora malo podaljša v nižjo in kratko

panogo, na ktere herbtišču stoji mesto San-Orest. Pod ovo goro so lepi pašniki, po katerih se pasejo na tisuče čede ovac; pa tudi velike čede goved in oslov. Na podnožju gore, severo-zahodnjem, tik pri veliki cesti, stoji nekadanje gostišče za romarje, nasproti ono stran ceste pa samostan s cerkvijo D. Marije puščavnikov III. reda sv. Frančiška. Sedaj je oboje prodano od italijanske vlade; kupil je neki grof, ki ima tu sedaj svoje živinorejnice. Da se pa stara romarska običajnost čisto ne opusti, sva šla v cerkev molit in v bivše gostišče, k dobremu pastirskemu, „makarone“ in kavu kuhat, ter se tako malo pogostit. V okolici je pod vladu sv. očeta stanovalo mnogo puščavnikov v kolibicah in zemljo obdelovalo. Bili so vsi iz tretjega reda sv. Frančiška; nosili so rujave halje iz prostega in debelega sukna prepasani z velikim škapulirjem in konopcem. Sedež njihovega predstojništva je bil v Rimu v baziliki ss. bratov Kozma in Damijana, pri kateri je samostan in poglavarstvo regularnega tretjega reda še sedaj.

Tri četrti ure hoda od omenjenega gostišča, zahodnje od gore Sorato, stoji pri cesti na vzvišenem kraju okrogla cerkev s kupolo rimske matrone sv. Theodore in ss. marternikov. Omenjena bogata rimska matrona je imela tukaj svoja posestva in pristave; na ta samotni kraj, 14 ur od Rima, so pribežali prvi preganjani kristijani, in tu so prikriti sveto živeli.

Sv. Teodora je pa tudi sv. trupla marternikov iz Rima dala sem voziti in v tukajšne katakombe shranjevali. Iz cerkve se ide v podzemeljske svete prostore. Leta 1880 sva s takratnim tovarišem, iz Rima gredé, tu prenočila v sveti samoti nad katakombami prav sladko in mило počivala; še sedaj se one noči lepo spominjam.

Tukaj in vse okolice okolo Rima so posvečene z molitvijo, pobožnostjo, spokornostjo, solzami, kervjo, stopinjami, deli in trudom, z ljubeznijo in mučeništvom prvih pravih, iskrenih kristijanov, svetnikov in marternikov.

Greva dalje, in dojdeva v prijeten terg, od koder se vije cesta lepo med valovitimi grički in njihovimi herbtišči. Poleg sedanje ceste se vidi na mnogih krajih starodavna rimska cesta; bila je s silo debelimi gladkoploščnatimi skalami tlakana. Taki tlak se vidi v Rimu, odkopan na starorimskem tergu, „Forum Romanum.“ Šel sem nekoliko, po oni stari cesti, v spomin, koliko apostolskih poslanev in misijonarjev je tu nekdaj hodilo, noseč luč sv. vere med poganske narode, tudi v naše kraje. Koliko svetih, pobožnih in spokornih ljudi je todi hodilo v Rim in iz Rima! Pa tudi koliko ljudstva in vojsk se je dervilo sem ter tje!

Ko se dojde verh precej vzvišanega griča, do tu vodi cesta proti jugo-zahodu, tu se zavije za pol ure hoda proti vzhodu; tukaj blizo pri cesti stoji velika pristava, malo dalje, ravno ko se cesta zavije, prvič zagledaš čez vse griče proti jugo-zahodu ogromno in naj veličastnijo kupolo nad cerkvijo sv. ap. Petra v Rimu. Kedo bode popisal občutljive vérnega, trudnega romarja pri tem prvem zagledu svetišča prvak apostolskega? Vidi se ob enem tudi grič „Monte Janikulo,“ na katerem je bil sv. ap. Peter križan.

Iskreno pokleknila sva na zemljo, slavila in hvallala Boga za milost, da nama je dal se približati in viditi svetišče Božje in Njegovega prvega apostola. Osobito hvaležen sem pa bil jaz, ker je že šesti pot, ko sem imel ta razgled. Priporočila sva se Kraljici apostolov in ss. ap. Petru in Pavlu, ter vsim rimskim ss. marternikom in svetnikom.

Od tod je še dan hodá v Rim. Zapel pesem: Pridi sem kerščanska čeda, Čast apostelnom zapoj

i. t. d. Potem pa: „Moja duša povečuje Gospoda“ s trikratnim slava Očetu itd. Vsa okrepčana greva dalje; cesta se proti jugu zavije. Okolo sami pašniki in velika pšenična polja. Po zimi pšenica raste in livade zelene dobro pašo čedam dajejo. Po veliki noči je pšenica zrela; potem ne sejejo več, kajti vročina in suša se začne, trava se posuši, vode ni. Čuditi se je, ker pšenica tudi pod hrastovimi drevesi lepo raste in zori. Tega blagega zernja se veliko pridela na teh valovitih planjavah. Čede ovac in goved po letu vodijo na visoke apeninske planine, po zimi pa na te rimske planjave. Živinske staje in hlevi so ob gričih v zemljo izdolbljeni, ker je tu kmalo pod perstjo zemlje rudečkasti peščenik, kakor zerna soli skupaj sprijeti; ni prav zemlja, niti kamen; dolbsti se dá lepo, ne podiplje se in votline so suhe. Taka tvarina je tudi po vseh rimskih katakombah; zategadelj so take velikanske in obširne izdolbljine, hodišča, cerkve, kapele in mnogi prostori, mnogokrat tri do pet nadstropji jedno verh drugemu in vse pod zemljo. Vidi se tu in tam velika pristava rimskih patricijev in meščanov.

Mrak nastaja. Cesta vodi po lepih samotnih krajih. Noč je. Vedno ideva dalje. Tam daleč, pod Rimom, na južni in jugovzhodni strani se vidijo luči, umetni ognji in v zrak švigajoči vsakoverstni žari, rakete v mestu Albano in po vsej njegovi okolici. To mesto stoji visoko na gorovji, ki je oddelek sabinskih gorá, po katerem je mnogo mest in trgov, in vse s krasnimi letišči nasajano. Ob 10ih po noči dojdeva z zvišene planjave v dolino k reki Tiberi, v samotno kerčmo, ki pod bregom stoji na pol pod zemljo.

Dobila sva tu dobre večerje in dobrega rimljanskega vina, vse prav po nizki ceni. Spala pa na tverdih dolgih mizah, kakor na odru mertvaškem.

(Dalje nasl.)

Iz Torina nam je prinesel „Bollettino“ prav znamenit dostavek o salezijanskih misijonih v Patagoniji in v Ognjeni deželi (Terra del Fuoco). Ko to čitaš, dragi bralec, vzemi v roko tudi zemljevid južne Amerike, ker zrisanja tega zemljevida, ki ga je prinesel „Bollettino“, ti ne morem podati. Poslušaj tedaj.

Pokojni Don-Bosko je po tolikih družih imenitnih delih pričel tudi misijone v Patagoniji, in to po naredbi sv. Očeta Leona XIII. Kdo bo dvomil, da tudi to delo je sad Leonove in Boskove molitve, ki jo vesoljni svet tako obilno opravlja na povelje Leona XIII.

Čast. g. Jak. Costamagna, Boskov izgojenec, sedaj predsednik Salezijancev v Buenos-Ajres-u, je poskušal pot v Patagonijo po morji l. 1878, toda strahovit morski vihar bil bi skoro potopil njega in ladijo. L. 1879 je ponavljal priti v Patagonijo po suhem, zavil je skoz Pampo in 24. maja, v god Marije Pomočnice, zavetnice Salezijancev, je srečno dospel do bregov Črne reke (Rio Negro).

Pervo salezijansko hišo so ustanovili l. 1880 v Carmen-u v Patagoniji.

Misijoni v Patagoniji in na bližnjih otocih so bili povzdignjeni v vikarijat apostolski in prefekturo apostolsko mesca listopada 1883.

Don Ivan Cagliero, ki je l. 1875 peljal prvo odpravo Salezijancev mesca grudna v Ameriko, bil je izvoljen škof in apostolski vikar (namestnik) za srednjo in severno Patagonijo.

Ravno tisto leto je bil Don Giuseppe Fagnano izvoljen apostolski prefekt za južno Patagonijo, za Ognjeno deželo in Malvinske otoke.

Monsignor Cagliero je na razne kraje prehodil zemljo, ustanovil misijonišča na različnih mestih svo-

jega vikarijata, in l. 1886 je nastopil težavno pot po suhem od Atlantskega do Tihega ocejana, obhodil je bregove Črne reke in Neuquen-a, in prehodil je Kordilieri, ter util in kerščeval mnogotere indijanske rodove.

Don Fagnano je ustanovil misijonski sedež pri Sv. Križu (Santa Cruz), in je ravno tisti dan, kakor Cagliero, odrinil po morji proti Ognjeni zemlji, in obhodil je vso njeno vzhodno stran po ožini takraj Maire-a in na otoku de Los Estados. Vračavši se po Ognjeni deželi s tega prvega potovanja, je v Concepcion-u na Čilejskem se snidel z Mr. Cagliero, ki je bil ravno v okrevanju od bolezni po hudem padcu na Kordilierah-Viento.

Petnajstega maja 1887 sta oba odrinila iz Valparaisa na Čilejskem, in dospela sta 24. i. m., v god Marije Pomočnice, v Puntarenas Magelanske ožine. Ondi je Don Fagnano ustanovil svoj sedež.

Obhajal je razne misijone ob večernem bregu Ognjene dežele med divjaki „Fueguini“ (beguni), potem je 15. aprila 1888 odrinil na Malvinske otoke, in ustanovil je ondi stanišče v Porto Stanley.

Mr. Cagliero se je ob koncu leta 1887 zaradi opravi svojega vikarijata vernil v Italijo, in 31. prosenca 1888 je bil pričujoč poslednje trenutke Don-Boskove smerti.

Mesca rožnika 1888 je došel tudi Don Fagnano, da poroča potrebe svoje prefektore in prosi pomočnikov v evangelijskem delu.

Mesca novembra in decembra tega leta odrineta ta dva glavarja zopet nazaj v svoje misijone z množico 60 oseb duhovnov, duhovnikov (klerikov), katehistov, izučenih rokodelcev in redovnic Marije Pomočnice, ter bodo vedno bolj in dalje razširjali kraljestvo Kristusovo po teh najdaljnih koncih naše zemlje.

Don Mikele Rua, ki to naznanja, je pristavil tudi klic do Salezijanskih pomočnikov in pomočnic. Pravi pa med drugim:

Ta velika množica misijonarjev bode razdeljena po salezijanišči, že ustanovljenih, in ki se imajo še ustanoviti, po Braziliji, Uruguaj-u, Patagoniji, Čileji, in zlasti po Ognjeni deželi in bližnjih otocih.

Po vseh teh krajih bodo Salezijanci učili vero številne divjake, ki še ne vedo, kdo jih je stvaril in odrešil, in ohranili bojo vero po mnogih italijanskih naselbah po onih najobširnejših okrajinah, gorovjih, po poljanah in o bregovih Črne reke.

Italijanov po onih krajih je čez 80 tisuč in vsako leto se silno namnožujejo z novimi naselci.

In kako obširni so ti kraji! Sama Ognjena dežela, zemlja v podobi silno velikega otočja, ni dosti manjša, kot vsa Italija. In tam še nikoli niso slišali učiti, da je Bog Stvarnik, da je Bog Odrešenik, ki pripravlja zanje večno zveličanje.

Na te dežele je merial pokojni Bosko in umirajoč je priporočal, nakladal kakor novi Mozes svojim sinovom, da naj pridobijo te dežele za sveto vero Kristusovo.

Za to pa je treba priprave po morji in po suhem; treba oblek, perila, orodja in naprav za kapele, cerkve, mnogoterih reči za misijonarje, rokodelce itd. itd. Štejejo se potrebščine teh karavan na dve sto tisuč lir.

Iz Amerike. Owatonna, Minn., 25. okt. († Č. o. Jernej Rajgelj.) Ravno mi je došel Št. Pavelski „Wanderer“, kateri mi je prinesel žalostno novico, ki jo najdete na priloženem izrezku. — To piše č. g. misijonar J. Solnce. Naznanilo pravi: „V petek, 18. oktobra zvečer ob 5ih 30 min., je v Minneapolisu umrl č. o. Jernej

Rajgelj, O. S. B., župnik občine sv. Bonifacija. Sklenil je po dolgem terpljenji. Občnospoštovani redovnik je bil 21. grud. 1848 rojen v Bitinji na Avstrijskem (t. j., na Kranjskem, v Bitinji pri Kranju). Mesca sušca 1869 je prišel v Ameriko, prejel je 14. majnika ravno tistega leta redovno obleko. in 29. kim. 1873 mašniško posvečenje. Do majnika 1876 je pastiroval v občini sv. Pavla, in od tistega časa v občini sv. Bonifacija v Minneapolisu. Z njim je občina zgubila zvestega in gorečega mašnika. Pokopan je bil na pokopališču opatiije sv. Janeza v saboto-jutro po mertvaški maši samostanskega priiorja in po pridigi opata Edelbroka. Delegati srenje sv. Bonifacija so bili pri mertvaških opravilih. Bog mu daj večni mir. —

Tako, pristavlja, g. Solnce, se število slovenskih misijonarjev kerči — v osmih letih jih je pet zapustilo vinograd Gospodov ter se preselilo v boljše domovino.

Sv. Martin ozdravi umirajočo deklico.

V Trevirah je bila deklica, mertvoudna na vsem telesu; le sapa se v nji še čuti. Žalujejo sosednje že svetijo in čakajo smerti. Sliši se pa novica, da je došel v mesto sv. Martin. Oče dekličin precej hiti gledat sv. Martina in ga prosit za bolno svojo hčer. Ravno gré sv. Martin v cerkev, kjer je že polno ljudstva in tudi nekteri škofi z duhovni.

Stari oče glasno joka, gre za sv. škofom, verže se k nogam njegovim, objame jih, in prične milo zdihati: „Oče! moja hči umira, božjast jo vije, ali naj hujši je še to, ko jo gledam, vidim, da smert se nje ne usmili. Duh je še v nji, telo njeno je že mertvo. Prosim, pridi k nji in jo blagoslovi. Verno zaupam v Boga, da izprosiš za njo zdravje. Ljuba prošnja skerbnege očeta premaga sv. škofa, umakne se v svetišče in pravi: kaj takega storiti ne more moja moč, o starče! motiš se; jaz nisem vreden, da bi po meni skazal Gospod Bog čudežno svojo moč.

Ves objokan oče tišči v škofa in ljubó zahteva, da bi vsaj šel gledat njegovo hčer. Pričujoči gospodje škofje, ko slišijo ihtenje žalostnega očeta, nagovarjajo sv. Martina, naj spolni možu voljo.

Sv. Martin, premagan od tolikih prošenj, se podá do doma, kjer bolna deklica prebiva.

Množica ljudstva gré za sv. Martinom, obstoji pri durih in pričakuje, da vidi, kaj učini sv. Martin.

Orožje sv. Martina in njegova bramba proti smerti bila je vroča, zaupljiva in skesana molitev k Bogu. Tako učini sv. škof tukaj v domu pri bolni deklici.

Odmoli sv. Martin in zahteva, da naj prinesejo olja čistega. Sv. Martin blagoslovi olje ter ga vlije na ustnice devici; in ta spregovori. Oživel so pa tudi drugi udje trupla njenega in noge zadobé tako moč, da vstane sama iz postelje in urno spremlja sv. škofa. Tega čudnega ozdravljenja svedok so bili vsi ljudje, kateri so pred durmi čakali na sv. Martina episkopa.

Ta dogodek kaže Jurij-Šubičeva tabla na altarji sv. Martina pod Šmarno goró. —n.

Razgled po svetu.

Previdna in neprevidna politika. Propaganda v Rimu je prejela poročilo, da francoska vlada hoče plačati 12000 frankov za italijanske misijone na Jutrovem;

frajmavrar Crispi namreč je iz sovraštva do katoliške Cerkve zaterl to letno plačo. Sej bi tudi ne bilo odveč doslednje: doma Cerkvi ropati in na tujem ji dajati? Francoski lisjak pa je bolj prekanjen, kakor laški; francoska vlada namreč te dobrote ne dela iz ljubezni do katoliške Cerkve, ampak iz zvijačne premissljenosti, da si vterjuje francoski vpliv na Jutrovem. Tako saj méni „Kath. Sonntagsbl.“ v Stuttgardu. Lah, ki včasi pisano gleda francosko veljavo, n. pr. v Siriji in Palestini, je pa vendar iz same jeze tako zaguljen, da podpira fraucosko veljavo na tujem, svojo lastno pa podkopuje.

Toda francoski framasoni so pa zopet po drugi strani tako slepi, da si doma svojo lastno veljavo podkopujejo, ko jo na tujem iščejo podpirati.

Bismark ima v tem oziru bolj bistro oko: speznal je v poslednjem času, koliko moč ima prijaznost do papeža in katoličanstva za podporo države, in se k njima obrača.

Oziroma na Avstrijo bo veliki katoliški shod od 26. do 29. tega mesca imel priliko tudi to politiško stran dobro pojasniti. Velika vprašanja sedanosti se imajo obravnavati. Posebno škeleče bode družbinsko — socijalno vprašanje. Pojasnili bojo učeni in previdni gospodje, kako da le katoliške šole, katoliška odgoja mladine zamore Avstrijo storiti močno in srečno. Pokazali bodo, v kakem duhu se morajo gojiti umetnosti in véde, kakošno mora biti časništvo in slovstvo, da bo prav za državo in za državljane. Zato je vredno, da moške uma in vpljiva naj bi se obilno vdeleževali tega vélikega taborja.

Belgija. Kakor več amerikkanskih tako so tudi belgiški škofje poslali papežu skupno adreso, v kateri obžalujejo papeževo sedanje bridko stanje in zahtevajo popolno samostojnost in prostost sv. Stola. Večkrat se je že zaterjevalo, da svet se ne bo vzdignil iz sedanjega strahu in nemirnega stanja, dokler bode papež jetnik.

Španjsko. Tudi španjski katoličani namerjajo, v aprilu prihodnjega leta, sklicati velik katoliški shod.

Bulgarija. Katoliškemu knezu Ferdinandu so slamnati preroki že stokrat napovedovali, kako da bode svoje kopita pobral in šel; knez pa je temu kljubu 27. okt. pričel sobranje (narodni shod) s prestolnim govorom, v katerem je povdarjal, kako se dežela neprestano mirno razvija, in zavračal je posebej na železnico, ki se dela iz Caribroda skoz Bulgarijo. Zaupanje pa je posebno povzdignilo to, da dežela dela železnico z lastnimi močmi, in to ji je pridobilo tudi sočutje. Kako morajo sicer sloveče vlade z judi se pogajati, predno kak nov tir na dan spravijo! Z zvezo Sofije z drugimi glavnimi evropejskimi mesti, pravi knez, bodo drugi narodi dobili priliko bulgarski narod bolje poznati, njegov mirni, delavni značaj bolje ceniti, tudi bolje soditi prizadevanje za duhovno in telesno napredovanje, za varstvo svobode in samostojnosti bulgarske dežele.

Greški kralj Juraj I je 31. okt. obhajal 25letnico, odkar je nastopil vlado. Katoliški nadškof v Atenah, Marango, je kralju izročil papeževo pismo, s katerim mu čestita k jubileju.

Brazilija. Papežev nuncij Msr. Spolverni je 23. kimovca prestolni princesinji Izabeli na povelje sv. Očeta papeža izročil zlato rožo. To prelepo odlikovanje je bilo nekako darilo za odpravljenje sužnjosti, ker je v imenu svojega očeta zadevno pismo kakor vladavka podpisala. Papežev poslanec je opomnil, da to rožo je blagoslovila ravno tista roka, ktera je pisala encikliko za odpravo sužnjosti v Braziliji. Prestolna princesinja

se je nunciju priljudno zahvalila in serčno veselje razodela nad tem, da se sv. Oče tako goreče vdeležujejo oprostovanja brazilskega ljudstva.

V Monakovem je sv. Martina dan po doveršenem igrokazu ob 3/4 11 po noči še v teatru zadel mertvud igravca Edv. Brummerja. — Kazališča in njihovi igravci v novi dobi nimajo sreče. Poprej se morajo kazališne igre ozdraviti (v čednejše spremeniti), potem bode nehala bolezen za kazališča in igravce.

Rusko. Varšavska policija je menda dobila povelje iz Varšave in iz Rusije izgnati vse tuje jude, kateri niso postali ruski podložniki.

Car s carinjo in otroci se je 29. oktobra vračal s Kavkaških okrajin v svoje stoljno mesto. Na železnici med Taranovko in Borkom se je zgodila grozna nesreča, čudo, da ni bila še večja. Pervi voz se je zataknil v železnični nasip, drugi se je sterl. Naslednji vozovi so peljali dvorno služabništvo. Nasledoval je voz s kuhinjo, neposrednjega spremstva in voz z obednico, v katerem je bila takrat cesarska družina. Ko se je prvi voz izmaknil s tira, so drugi po obeh stranéh letéli s kolovoza. Obedni voz je ostal na tiru, bil pa je razdjan, podnožje izbito, stene pokvečene.

Car je bil ranjen na nogi, carinja na roki; veliko huje se je godilo častništvu in služabništvu: 21 jih je bilo do smerti stertih, 37 več ali manj ranjenih, eden je kmalo umrl. Car in carinja, če tudi ranjena samá, sta skerbela za druge in jim stregla. Vzrok nesreče se še ne vé prav.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

(Vesoljni namen za mesec listopad (november.)

a) Glavni namen:

Terpeče duše.

b) Posebni nameni:

(Konec.)

25. S. Katarina. Za vodstvo višjega poduka v keršč. duhu. Prav veliko dijakov, učiteljev in učiteljic in njih šole.

26. S. Konrad. Badenska. Da bi se mnogi po duhovnih vajah in ljudskih misijonih poboljšali. Več župnij. Več zdravnikov.

27. S. Virgilij. Solnograška in Koroška. Več prostomišljakov. Več vradnikov. Težavna in velika dušna pastirstva. Važne preskušnje.

28. S. Jakob iz Mark. „Duhovni in obhajanci.“ Več starčkov. Več katoliški Cerkvi bližajočih se nekatoličanov.

29. S. Saturnin. Da bi se zaterlo slabo časništvo in knjištvo. Zašli in hudo skušani. Temeljito spreobrnjenje mnogim.

30. S. Andrej. Lavantinska škofija. Vse poslane, a še ne uslišane zadeve. Mesca novembra umrli in udje molitvenega apostoljstva in Serca Jezusovega bratovščine, ki bodo umrli v decembru.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Malovreden dijak za dušno in časno pomoč. — Oseba za voljno poterpežljivost in vdanost v presv. voljo božjo v britkostih in nadlogah. — Neka oseba priporoča svoje stariše, zlasti svojega že postaranega očeta, ki že veliko lét ne prejeme ss. zakramentov, da bi se ga presv. Serce Jezusovo usmiliło za spreobrnjenje in bi se obvaroval pogubljenja. — Bolehna oseba za vterjenje zdravja. — Na nogi bolana za pomoč. — Neka zastran volitve stanú. — Zgubljen sin.

Zahvale.

Čast in zahvala Lurški Mariji D.! Na njeno pomoč je ozdravela za smert bolna oseba. Človeške pomoči ni bilo pričakovati, obrnem se z velikim zaupanjem k Mariji, zdravju bolnikov, da bi ona pomagala. Res, nisem zastonj je klicala; še tisto noč so bolečine vse minule, v jutro je bolnica popolnoma zdrava se čutila, in čez 4 dni je že hodila. — Naj bi vsi v dušnih in telesnih potrebah pri Mariji, zdravju bolnikov pomoči iskali, gotovo ne bodo osramoteni.

Marija, zdravje bolnikov, prosi za nas!

J. P.

Jaz sem bolehal skoraj celih 12 lét. Ne sicer, da bi bila ležala v postelji, vendar delati mi ni bilo kaj mogoče, ker so me vedno slabosti napadale in me je hudo po glavi tergalo. Ako sem katero majhno delo pričela, nisem mogla zmagati, ker se mi je potem bolezen še huje pomnožila. Pač sem iskala pomoči pri mnogih zdravnikih ter sem rabila tudi zdravila; ali vse je bilo zastonj, ni mi bilo z njimi nič pomagano, zato sem jih tudi opustila.

Začela sem se prav z živo vero in terdnim zaupanjem priporočevati ljubemu Jezusu in prežalostni Materi Božji, da bi mi to ljubo zdravje pri Bogu sprosila. Obrnilo se mi je nato na hujše, tako, da tri dni sem bila skoraj brez zavednosti in sem se borila z velikimi smertnimi težavami, ter sem čutila, da je le vedno hujše in sprevidila, da moje goreče molitve ne zadostujejo. Naprosila sem še več pobožnih duš, da so molile, ko je bilo meni nar hujše; goreča molitev je premagala in mi je v par dnevih odleglo tako, da sem zdaj popolnoma zdrava.

V ti svoji hudi bolezni sem obljubila, ako zadobim zdravje na prošnjo Marijino z milostjo Jezusovo, da bodem koj ko se mi zdravje na bolje oberne, v Danici zahvalo razglasila.

V zahvalo pa priporočam tudi vsacemu, da (zraven časnih pomočkov) naj se na prvo oberne do Jezusa in Marije za pomoč v dušnih in telesnih potrebah in bode mu pomagano.

Medvodami, 27. oktobra 1888.

Marija Jarc.

Bila sem hudo bolna na sercu, silno huda serčna bolezen me je tako napadala, da je bilo kar za smert. Skušala sem vsakih zdravil, pa vse zastonj; zmeraj bolj pogosto me je napadala bolezen. V tej veliki sili se zatečem k Materi B., k sv. Antonu in sv. Frančišku in opravljam devetdnevnicu in tudi vsa moja družina. Od

tistega časa me je čisto pustila ta huda bolezen, in ker sem bila tudi obljubila, če bom ozdravela, da bom očitno naznanila v „Zg. Danici,“ zatoraj očitno rečem: Čast in hvala Bogu, Materi Božji, sv. Antonu in sv. Frančišku, da sem rešena na njihovo priprošnjo iz te silno hude bolezni.

V Stari Loki.

M. Š.

Zahvala.

Ponižno sem pred Tvojo sliko
Poklekнем, milostna Gospá,
Naj za dobroto preveliko
Zahvalim Ti iz dna srcá.

Ob robu groba sem hodila
Še en korák — o Bog — in smert
Me zemlji hladni bi zročila,
Moj dom bil bi mertvaški vert.

V pomladnem kdo življenja cvétu
Rad zrè pač smerti že v oči? —
Presliščno cvetnemu obletu
Poslavljam se — ah skeli!

In Ti podala, Rajskoslavka,
Mi v hipu tacem si rokó;
Da mi kasnéj bo steza gladka,
Pomozi, prosim Te — v nebo!

Da zdravje Ti si res bolnikov
Iz skušnje vernim jaz povém —
Najbolja si zmed vseh zdravnikov,
Oznanjati čém vsem stvarém.

Ponižno pred najljubšo sliko
Klečim, o Mati blažena!
Dobrot uživam preveliko,
Proslavljam Te iz dna srcá.

K Mariji vsi z menoj hitite,
Jo hvali vsak ljubezni vroč,
Marijo serčno vsi slavite,
Ki zdravje nam je in pomoč!

S. M. Bonavent.

Listek za raznoterosti.

Mohorjeve knjige so došle in v Ljubljani se dobivajo povsod po farah, kjer je kdo naročen.

Novosti. Nanki kerščanskim dekletom o izpraševanju za velikonočno spoved ali tudi pri drugih priložnostih. — Kaj tacega, kakor je ta spis, se ne najde v vsakem kotu. Imaš ga, blagi čitatelj, v Keržičevem „Duhovnem pastirji“, 5 letnik, 11. zvezek 1888, zraven družega lepega blaga od strani 604 do 619. Tistih 37 zlatih nauk in zopet 28 pomočkov k lepemu življenju naj bi se na vsaki način posebej natisnilo (ker med pridigami za duhovne pastirje, zdi se mi, so preveč skriti), in to naj bi se razširjalo po vseh slovenskih mestih in vaséh do naj daljne kočé. Ti nauki pri spraševanjih, dekliških misijonih, v dekliških družbah, nedeljkih šolah itd. bi več koristili kot marsiktere druge debele knjige. — Sprejmite svét in storite tako brez pomišljanja!

Dijaška miza na starem strelišču je ministra potresla za 185 gld. 7 kr. za mesec vinotok (oktober), — v vsem skup pa čez 200 gld. za omenjeni mesec. Bog blagoslovi dobrotnike in daj dijakom dar hvaležnosti!

V Mengšu 18. t. m. č. o. jezuiti pričnó sv. misijon. Bog daj veliko spreobrnjenj!

Na veliki shod Dunajski je že odmenjenih gospodov v Ljubljani.

Z Dunaja naznanjajo, da je 11. t. m., previden s zakramenti, umerl znani Jož. Chovanec, lastnik in vrednik časnika „Gegenwart,“ vitez papeškega reda sv. Gregorija in vitez reda Božjega groba. Bog mu daj večni mir.

Rim. Kakor naznanjuje dekret ss. obredov, sv. Oče podelijo popolnoma odpustek 31. grudna (decembra) tistim, kateri prejmejo ss. zakramente in spolnijo druge navadne pogoje.

Bistroumka. Koliko je bil vreden denarec tiste vdove v evangeliju? Veroznauski učenik je razlagal nauk o miloščini in pravil o daru bogatega farizeja in o denarcu uboge vdove. Na vprašanje, koliko nekje bi utegnil vreden biti tisti denarec uboge vdove, je ena deklic odgovorila: „12 mark 45 vinarčkov.“ Začuden, kako bi otrok to tako natanko védel, zahteva pojasnila, in deklica odgovori: „V katekizmu je zapisano: „Denarec uboge vdove. Mark. 12, 45.“ (Pri sv. Marku, 12. pogl., 45. versta.) Op. To je moralo že biti na Pruskem, kajti tam gori na marke štejejo.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Blaga gospa Marija Turkova velik zalogljaj kave. — „Bogu v zahvalo 5 gld. — Ostanek od eksped. „Dan.“ vsled kan. Debel. smerti iz Tersta 3 gld. 40 kr. (Serčna hvala! Vr.) — Bl. Katar. Pogačar 1 gld. — Čast. g. župnik J. Brence 1 gld. — Neka dobra roka 40 kr. — Č. g. župnik Mih. Horvat 1 velik križavec.

Za sv. Detinstvo: „Za duše v vicah“ 1 gld. — Joh. Žitnik 50 gld. — Marija in Am. Pfeffrer 4 gld. — „Bogu v zahvalo“ 15 gld. — Čast. g. Fr. Perpar, duh. pomočnik v Šmarjeti, 39 gld. — Družina Branke 1 gld. in veliko število mark. — Iz Št. Vida po čast. gosp. L. Zaletel-u 10 gld.

Za sv. Očeta: Ljudska šola v Ž— pošlje po dolgoletni navadi Sv. Očetu Leonu XIII za novo leto 1889 skromen darek 2 gld. sr. v namen: da bi njeni mladini in učenstvu prosili za darove Sv. Duha v nastopljenem šolskem letu.

Za afrikanski misijon: Iz Zlatopolja po č. g. Leop. Lotriču 10 gld. — Bl. Kat. Pogačar 1 gld. — Spodnja Idrija po čast. g. župniku 3 gld. 20 kr. — S Kranjske gore po č. g. župniku 3 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: 1 gld. v namen: da bi duše v vicah mladini in učenstvu ljudške šole v Ž— sprosile plodovito, milosti Božje polno šolsko leto 1889.

Za misijon v Adrijanopolu: „Bogu v zahvalo“ 15 gld. redovnikom in 15 gld. usmiljenim Sestram.

Za Tirolce z veliko povodnijo poškodovane: „Za duše v vicah“ 1 gld.

Za sirotišnico v Kočevji so darovali p. n. gg.: Vinc. Polaj, župn. v Lipoglavu, 5 gld. — Val. Aljančič, predmestni kaplan pri sv. Petru v Ljubljani, 5 gld. — Jakob Gomilšek, nemški pridigar v Terstu, 5 gld. — Jožef Križman, c. kr. gimn. profesor v Paznu, 2 gld. — Neimenovana dobrotnica 20 gld.